

Posouzení bakalářské práce Zuzany Kolátorové „Psaní vlastního jména v předškolním věku“

Předložená práci si klade za cíl posoudit vývoj dětí v oblasti psaní vlastního jména zasazeného do celkového vývoje grafické činnosti dítěte (především kresby). Dále byl sledován vliv předškolního zařízení, resp. otázka vlivu dovedností ostatních (vrstevníků vs. starších spolužáků) dětí ve třídě umístění v homogenní nebo heterogenní třídě).

Teoretická část práce se zaměřuje na problematiku vývoje dětí obecně, resp. vývoje dětí v předškolním zařízení. Proto je zařazena i kapitola o rámcovém vzdělávacím programu a obsahu činností dětí v mateřské škole.

Výzkumu se zúčastnilo 21 dětí ve věku od 3 do 7 let ze dvou mateřských škol s homogenními, resp. heterogenními třídami. Autorka relativně přesně popisuje na s. 32 – 33 postup výzkumu včetně metodologického vymezení k úkolu produkce podpisu a písma. Na tomto místě asi měla být uvedena i druhá část výzkumu, která směřovala ke kresbě.

Data jsou tříděna pěkně, jak individuálně, včetně ukázek produkce, tak společně pro všechny děti v tabulkách. Třídění respektuje věk dětí, ale také, a to především, vývojovou etapu, ve které se dítě v jednotlivých činnostech nachází. Pěkně se ukazuje, jak děti stejného věku nemusejí nutně vnímat podpis a písmo (a kresbu) stejně, uvažovat o nich podobným způsobem, tedy být v podobných činnostech na blízkém vývojovém stupni. Autorka ukazuje, jak relativně jednoduchá data lze zpracovat zajímavě tím, že podpisy s dětmi dále rozebírala, zpětně četla a mohla tak proniknout hlouběji do jejich uvažování. Podobně postupuje i u kresby, kde produkty dětí opět třídí podle kritérií, které sama vytváří s ohledem na stávající teorie.

Poslední kapitola srovnává vývojové stupně dětí v kresbě a písmu. Neproказuje se zde vliv ostatních dětí, spíše cítíme vliv rodiny, ale především silný význam postupného (zákonitě krokového) vývoje, dětí, který se podobným způsobem projevuje v obou grafických činnostech, zejména na úrovni jejich kognitivního konceptu. Zajímavé je i spojení mentální a grafické práce (např. vlastnosti čáry).

Malé připomínky míří k drobným nedostatkům práce, které souvisely i časovým tlakem na její napsání. Bylo asi možné jít hlouběji do teoretických pramenů a odkazovat se k nim v interpretaci produkce dětí. Na druhou stranu autorka ukázala značný cit pro práci s dětmi i empirickými daty při jejich pracování.

Práce se cením a doporučuji jí k obhajobě.

Ida Viktorová

Praha 20.8.2014